

Костянтин ШКІЛЬНЯК

аспірант освітньо-наукової програми «Менеджмент», ЗУНУ
Науковий керівник: д.е.н., професор, професор кафедри
менеджменту, публічного управління та персоналу ЗУНУ
Григорій МОНАСТИРСЬКИЙ

**ОЦІНКА ТЕХНОЛОГІЙ УПРАВЛІННЯ ІННОВАЦІЯМИ В
БАНКІВСЬКОМУ БІЗНЕСІ**

У сучасному банківському секторі, де конкуренція надзвичайно висока, впровадження інновацій стає ключовим фактором успіху. Технологічний прогрес і зміни в обслуговуванні споживачів вимагають від банків активно впроваджувати нові технології та інноваційні підходи для збереження та зміцнення своєї конкурентоспроможності. Однак, успішне впровадження інновацій у банківському секторі вимагає комплексного підходу, включаючи не лише внутрішні технологічні та організаційні зміни, а й врахування зовнішніх факторів, таких як регуляторне середовище та зміни у споживчому підході. У цьому контексті вивчення технологій управління інноваціями в банківському бізнесі стає вельми актуальним завданням, щоб зрозуміти ключові принципи та напрямки розвитку у цій сфері і розробити стратегії, спрямовані на подальше покращення бізнес-процесів банківських установ.

Управління інноваціями в банківському секторі України регулюється низкою нормативно-правових актів, які забезпечують правову основу для розвитку та впровадження інноваційних технологій. Основні з них включають:

1. Закон України «Про банки і банківську діяльність» регулює основні принципи функціонування банківської системи України; встановлює вимоги до банків щодо впровадження нових технологій та забезпечення безпеки операцій [1].

2. Закон України «Про платіжні послуги» «визначає поняття та загальний порядок виконання платіжних операцій в Україні, встановлює виключний перелік платіжних послуг та порядок їх надання, категорії надавачів платіжних послуг та умови

авторизації їх діяльності, визначає загальні засади функціонування платіжних систем в Україні, загальні засади випуску та використання в Україні електронних грошей та цифрових грошей Національного банку України, установлює права, обов'язки та відповідальність учасників платіжного ринку України, визначає загальний порядок здійснення нагляду за діяльністю надавачів платіжних послуг, надавачів обмежених платіжних послуг, порядок здійснення оверсайта платіжної інфраструктури» [2].

3. Закон України «Про електронну ідентифікацію та електронні довірчі послуги» «визначає правові та організаційні засади електронної ідентифікації та надання електронних довірчих послуг, права та обов'язки суб'єктів відносин у сферах електронної ідентифікації та електронних довірчих послуг, порядок здійснення державного контролю за дотриманням вимог законодавства у сферах електронної ідентифікації та електронних довірчих послуг» [3].

4. Закон України «Про електронну комерцію» «визначає організаційно-правові засади діяльності у сфері електронної комерції в Україні, встановлює порядок вчинення електронних правочинів із застосуванням інформаційно-комунікаційних систем та визначає права і обов'язки учасників відносин у сфері електронної комерції» [4].

5. Закон України «Про захист інформації в інформаційно-телекомунікаційних системах» «регулює відносини у сфері захисту інформації в інформаційних, електронних комунікаційних та інформаційно-комунікаційних системах» [5], визначає основні засади захисту інформації в інформаційно-телекомунікаційних системах; регулює питання забезпечення інформаційної безпеки та конфіденційності даних.

Розвиток інновацій у банківському секторі України залежить від комплексної взаємодії багатьох інституцій, які регулюють, підтримують та сприяють впровадженню новітніх технологій. Спільні зусилля державних органів, фінансових установ та громадських організацій створюють сприятливе середовище для

інноваційного розвитку, підвищуючи конкурентоспроможність українського банківського сектору на міжнародному рівні. Основними органами, що мають вплив, є:

1. Кабінет Міністрів України (КМУ) [6] формує загальну державну політику в різних галузях, включаючи цифрову економіку та інновації; видає постанови та розпорядження, які впливають на розвиток інновацій у банківському секторі.

2. Державна служба фінансового моніторингу України [7] здійснює контроль за фінансовими операціями для запобігання відмиванню грошей та фінансуванню тероризму; підтримує впровадження новітніх технологій для підвищення ефективності фінансового моніторингу.

3. Міністерство фінансів України [8] регулює бюджетні процеси та фінансову політику держави; впливає на впровадження інновацій у фінансовому секторі через регулювання податкових та бюджетних питань.

4. Державна податкова служба України [9] здійснює контроль за податковими та митними платежами; підтримує впровадження цифрових технологій для підвищення ефективності податкових та митних процесів.

5. Національний банк України (НБУ) [10] є головним регулятором банківської діяльності в Україні; видає нормативні акти, контролює їх виконання, забезпечує стабільність банківської системи та підтримує розвиток інновацій у банківському секторі; займається ліцензуванням банків та інших фінансових установ, а також регулює їх діяльність.

Помітно що інституційне забезпечення управління інноваціями в банківському бізнесі України ґрунтується на розгалуженій нормативно-правовій базі та діяльності ряду державних органів, які регулюють та сприяють розвитку інноваційних технологій. НБУ відіграє ключову роль у створенні правових умов та контролі за впровадженням інновацій, в той час як інші органи, такі як Міністерство цифрової трансформації та НКЦПФР, забезпечують комплексну підтримку та розвиток цифрової економіки в Україні.

На сьогоднішній день в Україні існують кілька ключових недоліків в інституційному забезпеченні управління інноваціями в банківському секторі, зокрема: 1) непослідовність та фрагментарність нормативно-правової бази: часті зміни та недостатня гармонізація законодавства з європейськими стандартами ускладнюють адаптацію банківських інновацій; відсутність чіткого регулювання нових технологій, таких як криптовалюти та блокчейн, створює правову невизначеність; 2) недостатнє фінансування та підтримка інноваційних проєктів: обмежене фінансування державних програм, спрямованих на розвиток інновацій у банківському секторі; недостатня підтримка стартапів та інноваційних підприємств, що працюють у фінансовій сфері; 3) повільний темп впровадження інновацій: банки часто стикаються з бюрократичними перепонами та довгими процесами затвердження інноваційних проєктів; низька швидкість адаптації новітніх технологій через консервативність банківських структур; 4) конкуренція з боку міжнародних фінтех-компаній: відставання українських банків у впровадженні новітніх технологій порівняно з міжнародними фінтех-компаніями; загроза втрати конкурентоспроможності через повільний темп інноваційних перетворень.

Для покращення інституційного забезпечення управління інноваціями в банківському бізнесі України необхідно вирішити вищезазначені проблеми. Важливо розробити та впровадити комплексні стратегії, що передбачають співпрацю між державними органами, підтримку інноваційних проєктів, удосконалення нормативно-правової бази та підвищення рівня цифрової грамотності кадрів. Це дозволить підвищити ефективність інноваційних процесів у банківському секторі та зміцнити його конкурентоспроможність на міжнародному рівні. механізму протидії збройній агресії російської федерації, соціальної стабільності і підтримки економічного зростання.

Список використаних джерел

1. Про банки і банківську діяльність: Закон України від 07.12.2000 № 2121-III. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2121-14#Text>
2. Про платіжні послуги: Закон України від 30.06.2021 № 1591-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1591-20#Text>
3. Про електронну ідентифікацію та електронні довірчі послуги: Закон України від 05.10.2017 № 2155-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2155-19#Text>
4. Про електронну комерцію. Закон України від 03.09.2015 № 675-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/675-19#Text>
5. Про захист інформації в інформаційно-комунікаційних системах: Закон України від 05.07.1994 № 80/94-ВР. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/80/94-%D0%B2%D1%80#Text>
6. Кабінет Міністрів України (КМУ). Офіційний сайт. URL: <https://www.kmu.gov.ua>
7. Державна служба фінансового моніторингу України. Офіційний сайт. URL: <https://fiu.gov.ua>
8. Міністерство фінансів України. Офіційний сайт. URL: <https://mof.gov.ua>
9. Державна податкова служба України. Офіційний сайт. URL: <https://tax.gov.ua>
10. Національний банк України (НБУ). Офіційний сайт. URL: <https://bank.gov.ua>